

Högskolan i Gävle

Människor i mellanläge

”Mental hälsa kan inte definieras i termer av individens anpassning till samhället utan tvärtom, den bör definieras i termer av samhällets anpassning till människans behov (natur), av dess roll i att främja eller hindra utvecklingen av mental hälsa.”

Erich Fromm

Helhetssyn, samspel

Naturmiljö

Vi är en del av naturen

Kultur/religion

Religion är kulturellt formad

Samhälle

Kultur som samhällets
sammanhållande och
sammanbindande kraft

Individ

Vi blir till i relation till
varandra; driften till
individualitet

Individplan

Mellan verklighet och
föreställning/representation – Hur ser
spegelsalar ut idag?

Livsloppsperspektivet

4 år Allt gott?, 12 år Var är jag? 20-30 år Vad
skall jag välja? 60-70 år Vad har jag gjort
och vad har jag blivit? – Livsberättelse

Samhällsplan

Pendlingen mellan det humanistiska och det auktoritära samvetet, idag?

Koordination mellan individ och samhälle, vad betonas?

Relationen mellan det inre och det yttre, det privata och det offentliga, det privata idag?

Kollektivistiska och individualistiska trender, vilka?

Kulturplan

Mellan mångfald och svenskhet

Autonomi och religionens återkomst, politisk påverkan?

Liberala och konservativa värderingar, demokratin under hot?

Framtid och det förflutna, vilken/vems framtid?

Naturmiljö

"Genom kroppen en öppen värld!"

Fakta och möjligheter

Politisk påverkan?

Former av ångest, fantasins roll?

Varifrån kommer stressen?

Sinnesintryck: 11 miljoner intryck varje sekund

Fantasi: mellan sinnesintrycken och medvetande

Positiv stress, som är utvecklingsdriven

Samhällets **politiska läge,** dubbeltänk

Rådande **värdeorientering?**

Skillnader

Rädslan har objekt

Ångesten saknar object

Skillnaden mellan
ontologiskt ångest och
patologisk ångest

Hälsa är helhet

Integrationen av den gamla och den nya hjärnan

Den gamla hjärnan = hjärnstammen med flykt och attack, men även emotioner

Den nya hjärnan = språk, kognition, sinnesperception, rumslig visualisering

Lekcentrum binder den nya och den gamla hjärnan (*Neuron*) → **KULTUR** är essentiell för helheten

Existentiell hälsa, strävan för helhet

Lycka är medvetenhet om livsloppsperspektivet (Aristoteles), uppnås genom

livsberättelse, som ger medvetenhet om identitet i

upprepningen, den existens som har varit blir till i nuet (Kierkegaard), framtidsorientering,

valet

är att välja sig själv i kraft av driften till individualitet och helhet = att vara hel

Navigering i labyrintsamhället

Cogito ergo sum

nej, utan

Sentio ergo sum

Cogito = tanke, föreställning, jag tänker

Sentio = förnimma, sinnesperception, jag
förnimmer

Vara hel = tanke + sinnesperception,
integration mellan dem

Skillnader

Antonio Damasio, emotioner och känslor

Emotioner ger kunskap om den yttre verkligheten och om hur vi relaterar till den

Mentala bilder är abstraktioner - mellan bild och emotion; mellan ideologi och sanning; mellan partiella sinnesintryck (teknologi, syn och hörsel) och förnimmandet med alla sinnen

Ideologi

Hannah Arendt, idé-logik, ideologins inneboende tankegång är dess drivkraft

En ideologi som kognitiv *holon* offerar:

- individualiteten för kollektivet
- personligheten för arten
- identiteten för totalitär identitetsdiskurs
- sanningen för propaganda och dubbeltänk
- friheten, kreativiteten och spontaniteten för likformigheten

Sanning

Ingen har den absoluta sanningen

Objektiv sanning = ord korresponderar med
den yttre verkligheten, **naturvetenskap**

Intersubjektiv sanning = ansikte mot ansikte,
relationalitet

Subjektiv sanning = det man håller fast vid
som existerande individ, **individualitet**

Kärlekens gärning:

"Jag vill inte härska; jag vill endast tjäna sanningen. ... Att individens dolda härlighet skulle bli genomskinlig - ... en inre person, en innerlighet, som måste hållas upp mot ljuset om den ska kunna manifestera sig ordentligt"